

Vergaderjaar 2015–2016

31 497

Passend onderwijs

Nr. 180

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 28 oktober 2014

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de brief van 25 september 2015 over aanbidding ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit bekostiging WPO en het Bekostigingsbesluit WVO in verband met het vaststellen van de vereveningspercentages (Kamerstuk 31 497, nr. 180).

De vragen en opmerkingen zijn op 14 oktober 2015 aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voorgelegd. Bij brief van 27 oktober 2015 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Arends

I	Vragen en opmerkingen uit de fracties	2
II	Reactie van de Staatssecretaris	4

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het besluit en hebben geen verdere vragen en opmerkingen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de wijzigingen van het besluit bekostiging WPO en het bekostigingsbesluit WVO in verband met het vaststellen van de vereveningspercentages. Zij hebben de volgende vragen.

De voornoemde leden vragen of de verevening van de middelen niet gaat leiden tot een tekort aan geld in de regio's, waar er traditioneel meer indicaties voor zware ondersteuning zijn.

Zij vragen hoe de Staatssecretaris de sluiting van een school voor speciaal onderwijs in het oosten van het land beoordeelt vanwege de verevening van de budgetten door de invoering van passend onderwijs. Hoeveel meer scholen voor speciaal onderwijs staan op de nominatie voor sluiting vanwege de verevening en de invoering van passend onderwijs? Kan de Staatssecretaris garanderen dat de verevening van de budgetten door de invoering van passend onderwijs niet leidt tot nog meer scholen die de deuren moeten sluiten?

Tevens vragen de eerder genoemde leden waarom ervoor is gekozen om de middelen op basis van het aantal ingeschreven leerlingen in een samenwerkingsverband te herverdelen. Is de Staatssecretaris het met deze leden eens dat elke regio zijn eigen problematiek kent? Is de Staatssecretaris vervolgens ook van mening dat er wezenlijke verschillen bestaan in de zwaarte van deze problematiek en dat er in sommige regio's meer ondersteuning noodzakelijk is dan gemiddeld? Ook vragen zij hoe het adagium «geld volgt leerling» – waarbij gekeken wordt naar wat een leerling nodig heeft – zich verhoudt tot het rücksichtloos gelijk verdelen van de budgetten voor passend onderwijs zonder te bekijken wat leerlingen in een bepaalde regio/samenwerkingsverband nodig hebben. Staat de verevening van budgetten door de invoering van passend onderwijs niet juist haaks op het uitgangspunt van meer maatwerk in het onderwijs? De leden van deze fractie willen weten waarom de Staatssecretaris voor deze verevening kiest, terwijl passend onderwijs juist draait op maatwerk. Kan de Staatssecretaris aangeven waarom hij niet kiest voor een bekostigings-systematiek die ruimte biedt voor maatwerk, maar juist voor een systematiek die gebaseerd is op gemiddelden?

Zij vragen of de invoering van het zogenaamde passend onderwijs en de daarmee gepaard gaande plafondfinanciering niet juist funest is voor het in stand houden van kwalitatief goed speciaal onderwijs en het maatwerk dat benodigd is. Zou de financiering van passend onderwijs niet meer leerlingvolgend en onderwijsinhoudelijk moeten zijn, in plaats van een systematiek waarbij het budget leidend is voor de onderwijsplek van leerlingen met een beperking?

Tevens vragen zij of de Staatssecretaris van plan is om te stoppen met de oneerlijke en onevenwichtige vereveningsystematiek. Zo nee, waarom niet? Welke maatregelen gaat de Staatssecretaris nemen om scholen in financiële nood door de oneerlijke vereveningsystematiek bij te staan en te ondersteunen? Is de Staatssecretaris van plan om een specifiek fonds in te richten voor scholen die met sluiting worden bedreigd, maar uniek zijn in het aangeboden onderwijstype in een bepaalde regio/

samenwerkingsverband? Kan de Staatssecretaris toelichten wanneer de invoering van passend onderwijs is mislukt, zo vragen de voornoemde leden.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit waarbij de vereveningspercentages voor de samenwerkingsverbanden worden vastgelegd. Deze leden hebben nog wel een aantal vragen.

In het besluit lezen deze leden dat er voor is gekozen om de verevening gefaseerd in te voeren. Zij vragen of de Staatssecretaris dan kan toelichten wat hij bedoelt met de zinsnede dat voor het schooljaar 2015/16 het verschilbedrag voor 100% wordt bijgevoegd/afgetrokken van het normatief budget van het samenwerkingsverband. Is het niet zo dat de samenwerkingsverbanden die er op termijn op achteruitgaan, gelijk in het eerste jaar de volledige bezuiniging te verwerken krijgen en daarna pas het bezuinigingsbedrag steeds kleiner wordt, gezien de aflopende percentages? Tevens vragen zij waarom er niet voor gekozen is om de samenwerkingsverbanden die er op termijn op achteruit gaan, gefaseerd te laten wennen aan de lagere bedragen en dus de afloop van percentages om te keren: dus in plaats van te beginnen met aftrek van 95% en af te laten lopen naar 30%, te beginnen met een aftrek van 30% en dat te laten oplopen naar 95%. Hetzelfde geldt ook voor de samenwerkingsverbanden die er op termijn op vooruit gaan. Zij ontvangen graag een toelichting hierop. Naar de mening van de voornoemde leden is het beter om de samenwerkingsverbanden gefaseerd te laten wennen aan minder budget of meer budget. Zij vragen of de Staatssecretaris kan aangeven of hierover overleg is geweest met de betrokken onderwijsorganisaties. Wat is hun visie op de opbouw van de percentages en kunnen zij zich hierin vinden? Tot slot vragen de eerder genoemde leden of de Staatssecretaris kan aangeven hoe hij de extra middelen van € 4,6 miljoen wil gaan besteden en hoe hij deze wil verdelen over de getroffen samenwerkingsverbanden.

Ook de leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van het bovengenoemde ontwerpbesluit. Zij stellen enkele vragen. Zij vragen een reactie van de Staatssecretaris op de bevindingen van de Kinderombudsman over verevening in het passend onderwijs¹. Zo stelt de Kinderombudsman dat niet altijd een toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven voor kinderen die in het speciaal onderwijs thuishoren in samenwerkingsverbanden met negatieve verevening, met name in krimpgebieden. Op pagina 19 staat: «Vooraf de situatie waarin de verevening een doorslaggevende rol kan spelen bij de beslissing of een kind wel of niet naar speciaal onderwijs mag, wordt door veel betrokkenen als een zorgelijke ontwikkeling genoemd.» Zij vragen of de Staatssecretaris hier op kan reageren, ook in het licht van het ontwerpbesluit.

Tevens vragen de voornoemde leden wat de gevolgen zijn voor leerlingen met een ernstige meervoudige beperking (EMB) in regio's met negatieve verevening, in het bijzonder in krimpgebieden. Blijft er voldoende budget voor EMB-leerlingen beschikbaar in deze regio's en bovendien voldoende budget voor het overig passend onderwijs en speciaal onderwijs? Zij vragen of de Staatssecretaris dit kan onderbouwen. Tenslotte vragen deze leden naar het behoud van expertise in regio's met negatieve verevening en op welke manier expertise behouden kan blijven in deze regio's.

¹ «Werkt passend onderwijs? Stand van zaken een jaar na dato» van de Kinderombudsman, d.d. 8 september 2015 (ons kenmerk Parlisonr. 2015Z15972)

II Reactie van de Staatssecretaris

Ik dank de leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor hun inbreng en de gestelde vragen. Hieronder beantwoord ik de gestelde vragen in de volgorde van het verslag.

De leden van de SP-fractie vragen of de verevening van de middelen niet gaat leiden tot een tekort aan geld in de regio's, waar er traditioneel meer indicaties voor zware ondersteuning zijn.

Met de Wet passend onderwijs is er in 2012 bewust voor gekozen om de extra middelen voor ondersteuning gelijk te verdelen over Nederland. Deze keuze is gemaakt, omdat er geen inhoudelijke argumenten zijn die het verschil in gebruik van zware ondersteuning in het land verklaren. Dat bleek uit onderzoek van de Evaluatie- en Adviescommissie Passend Onderwijs (ECPO).² Op basis van dit onderzoek heeft de ECPO voorgesteld om in het nieuwe stelsel uit te gaan van een gelijke verdeling van middelen over het land. Omdat dit leidt tot herverdeel-effecten heeft de commissie ook geadviseerd om niet direct over te gaan naar de nieuwe verdeling, maar daarvoor een ruime overgangstermijn te nemen. Dat advies is overgenomen. Er is gekozen voor een overgangstermijn van vijf jaar vanaf het tweede jaar na invoering van passend onderwijs. In 2012, bij aanneming van de wetgeving passend onderwijs, was daardoor al duidelijk dat regio's die meer dan gemiddeld gebruik maakten van zware ondersteuning, tot 1 augustus 2020 de tijd hebben om toe te groeien naar het landelijk gemiddelde. Op deze manier kan worden voorkomen dat tekorten ontstaan in regio's.

De leden van de SP-fractie vragen hoe de sluiting van een school voor speciaal onderwijs in het oosten van het land vanwege de verevening beoordeeld wordt.

Uitgangspunt is dat er in de regio sprake is van een dekkend aanbod en er daardoor voor alle leerlingen een passende onderwijsplek is. Dat is waar samenwerkingsverbanden en scholen door de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) op worden beoordeeld. De extra ondersteuning die in het speciaal onderwijs wordt gegeven kan ook op andere wijze worden georganiseerd, bijvoorbeeld gekoppeld aan een reguliere school. Dat gebeurt in het oosten van het land.

De leden van de SP-fractie vragen hoeveel scholen voor speciaal onderwijs op de nominatie staan voor sluiting en of de Staatssecretaris kan garanderen dat er door de invlechting niet nog meer deuren moeten sluiten.

De instandhouding van scholen is aan de besturen. Een dergelijk overzicht is er dan ook niet. Zoals hierboven is aangegeven, is het uitgangspunt dat alle leerlingen een passende plek krijgen, ook als eventueel gekozen wordt voor de sluiting van scholen of specifieke voorzieningen. Het is aan de scholen en samenwerkingsverbanden om afspraken te maken over de wijze waarop zij tot een dekkend aanbod in de regio komen.

De leden van de SP-fractie vragen waarom er voor de herverdeling van de middelen is gekozen.

Vóór de invoering van passend onderwijs werden de middelen voor extra ondersteuning verdeeld op basis van de indicaties van individuele leerlingen. Deze indicaties waren niet gelijk verspreid over Nederland. In sommige regio's werd significant meer geïndiceerd dan in andere regio's. De middelen werden daardoor ook niet gelijk verdeeld. Het uitgangspunt

² Evaluatie- en adviescommissie passend onderwijs (17 juni 2010). Advies: verevening als verdeelmodel bij de bekostiging van speciale onderwijszorg. ECPO/010/53. Den Haag: E.D.C.M. Lambrechts

van de onderwijsbekostiging is dat middelen juist wel gelijk worden verdeeld, tenzij er redenen zijn om daar vanaf te wijken. Zoals in antwoord op de eerste vraag van de SP is aangegeven, bleek uit onderzoek van de ECPO dat er geen redenen zijn om niet te verevenen. In 2012 is de wetgeving passend onderwijs aangenomen in de Tweede Kamer en is wettelijk vastgelegd dat er wordt verevend. Ook is vastgelegd dat er in vijf jaar stapsgewijs naar de verevende situatie wordt toegewerkt en dat het vereveningspercentage in het eerste jaar 100 procent is. Alleen de percentages in de jaren 2016–2017 tot en met 2019–2020 zijn per jaar nog niet vastgelegd. Dat wordt geregeld in het voorliggende besluit.

De leden van de SP-fractie stellen een aantal vragen over regionale verschillen. Allereerst vragen zij of de Staatssecretaris het eens is met de stelling van de leden dat elke regio zijn eigen problematiek kent en dat er wezenlijke verschillen bestaan in de zwaarte van de problematiek. Voorts vragen de leden of de Staatssecretaris herkent dat er in sommige regio's meer ondersteuning noodzakelijk is dan gemiddeld. Daarnaast vragen de leden hoe het adagium «geld volgt leerling» zich verhoudt met de gelijke verdeling van de middelen over Nederland.

Ik ben het niet eens met de stelling. Uit het hierboven aangehaalde onderzoek van de ECPO kwam naar voren dat er geen inhoudelijke onderbouwing is voor de regionale verschillen. De ECPO heeft daarom geadviseerd om over te gaan tot een gelijke verdeling. Het budget voor zware ondersteuning is voldoende om alle leerlingen een passende plek te bieden. Binnen het samenwerkingsverband kan gekozen worden hoe die middelen worden ingezet om maatwerk mogelijk te maken en kan het adagium «geld volgt leerling» prima worden toegepast.

De leden van de SP-fractie stellen een aantal vragen over de verhouding tussen de verevening en maatwerk. Zo vragen zij of de verevening niet haaks staat op maatwerk, waarom voor een verevening wordt gekozen terwijl passend onderwijs om maatwerk draait en waarom niet gekozen wordt voor een bekostigingssystematiek die ruimte biedt voor maatwerk in plaats van een systematiek die gebaseerd is op gemiddelden.

Maatwerk is mogelijk doordat scholen en samenwerkingsverbanden zelf de ondersteuning kunnen vormgeven op de manier die past bij de visie en de kenmerken van de regio. Sinds de invoering van passend onderwijs is het niet meer zo dat voor elk kind met een indicatie hetzelfde budget toegekend hoeft te worden voor een vaste periode en is er geen verplichte herbesteding meer voor ambulante begeleiding. Hierdoor is maatwerk mogelijk, toegesneden op de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De keuze voor de verevening staat hier los van. De verevening gaat over de verdeling van de middelen tussen de samenwerkingsverbanden en niet over het vormgeven van maatwerk binnen het samenwerkingsverband en de school. Dit maakt het mogelijk dat er een gelijke verdeling van middelen is over Nederland en tegelijkertijd maatwerk in de regio kan worden geboden.

De leden van de SP-fractie vragen of de invoering van passend onderwijs en de plafondfinanciering niet juist funest is voor het in stand houden van kwalitatief goed speciaal onderwijs en het benodigd maatwerk.

Het bedrag per leerling in het (v)so is met de invoering van passend onderwijs niet gedaald. Het is zelfs gestegen door de extra investeringen van dit kabinet in het onderwijs. Dat is een belangrijke basis om kwalitatief goed onderwijs te bieden. Zoals eerder aangegeven, is het uitgangspunt om ieder kind een passende plek in het onderwijs te bieden. Dat kan op het speciaal onderwijs of op het regulier onderwijs, zo nodig met extra ondersteuning.

De leden van de SP-fractie vragen of de financiering van passend onderwijs niet meer leerlingvolgend en onderwijsinhoudelijk moeten zijn, in plaats van een systematiek waarbij het budget leidend is voor de onderwijsplek van leerlingen met een beperking.

Het uitgangspunt van passend onderwijs is dat ieder kind een passende plek krijgt binnen het onderwijs. Vertrekpunt daarbij is wat een kind kan en wat het nodig heeft om het onderwijs te volgen. Het is dan ook heel goed mogelijk om binnen passend onderwijs te kiezen voor een leerlingvolgend en onderwijsinhoudelijk perspectief. Doordat het budget bij het samenwerkingsverband ligt, kan per kind worden gekeken wat er nodig is.

De leden van de SP-fractie vragen of de Staatssecretaris van plan is te stoppen met de verevening.

Zoals in antwoord op eerdere vragen is aangegeven, is bewust gekozen voor een gelijke verdeling van de middelen voor extra ondersteuning over Nederland en dit uitgangspunt is ook vastgelegd in de wet. Het is dan ook niet mijn bedoeling om hiermee te stoppen.

De leden van de SP-fractie vragen welke maatregelen de Staatssecretaris gaat nemen om scholen in financiële nood door de verevening bij te staan en te ondersteunen. Ook vragen zij of de Staatssecretaris van plan is om een specifiek fonds in te richten voor die scholen.

De (effecten van de) invoering van passend onderwijs wordt nauwkeurig gevolgd via onderzoek uitgevoerd in opdracht van het Nationaal Regieorgaan Onderwijs (NRO). Daarnaast houdt de inspectie toezicht op de samenwerkingsverbanden en volgen ook de sectororganisaties en de accountmanagers van OCW de ontwikkelingen in het land. Indien daaruit onbedoelde en ongewenste effecten naar voren komen, zal worden bekeken hoe die opgelost kunnen worden. Er is geen aanleiding om extra maatregelen te nemen of een specifiek fonds in te richten voor scholen die te maken hebben met verevening.

Ten slotte vragen de leden van de SP-fractie of de Staatssecretaris kan toelichten wanneer de invoering van passend onderwijs is mislukt.

Met de invoering van passend onderwijs is bewust gekozen voor een andere werkwijze om tot meer maatwerk voor leerlingen te komen. Deze nieuwe werkwijze krijgt nu in de praktijk invulling. Dit gaat niet van de ene op de andere dag, maar heeft tijd nodig. Zoals hiervoor is aangegeven, wordt de invoering van passend onderwijs nauwkeurig gevolgd en wordt onderzocht of de gestelde doelen worden bereikt. Voor de zomer 2016 ontvangt u de resultaten van de onderzoeken in het eerste jaar passend onderwijs.

De leden van de CDA-fractie stellen een aantal vragen over de werking van de verevening. Allereerst vraagt de fractie om een toelichting op de zinsnede dat voor het schooljaar 2015–2016 het verschilbedrag voor 100 procent wordt bijgevoegd/afgetrokken van het normatief budget.

Vervolgens vraagt de fractie of het niet zo is dat de samenwerkingsverbanden die erop achteruit gaan gelijk in het eerste jaar de volledige bezuiniging te verwerken krijgen en waarom er niet voor gekozen is om deze samenwerkingsverbanden stapsgewijs te laten wennen.

De verevening werkt als volgt. Vanaf het schooljaar 2015–2016 is de normbekostiging ingevoerd. Dit betekent dat samenwerkingsverbanden bekostiging ontvangen op basis van het aantal leerlingen op de scholen in het samenwerkingsverband. Om te voorkomen dat samenwerkingsverbanden direct worden bekostigd op het landelijk gemiddelde deelnamepercentage, is gekozen voor een stapsgewijze op- en afbouw naar een volledig verevende situatie. In het voorliggende besluit worden de percentages vastgelegd waarmee de komende jaren de normbekostiging wordt gecorrigeerd ten opzichte van het budget op het historische

ijkmoment (aantal leerlingen in het (v)so en met leerlinggebonden financiering op 1-10-2011). De werkwijze is als volgt. Om te beginnen wordt voor het samenwerkingsverband het vereveningsbedrag vastgesteld. Dat bedrag is het verschil tussen het budget dat het samenwerkingsverband zou ontvangen op basis van het aantal geïndiceerde leerlingen op 1 oktober 2011 en het genormeerde budget (het budget dat gebaseerd is op het aantal leerlingen in het samenwerkingsverband) en de genormeerde bekostiging (op basis van het aantal leerlingen dat is ingeschreven op de scholen in het samenwerkingsverband). Als deze uitkomst positief is (de historische bekostiging is hoger dan de normbekostiging), is er sprake van negatieve verevening. Dit betekent dat de betreffende samenwerkingsverbanden de komende schooljaren respectievelijk 100 procent, 95 procent, 80 procent, 60 procent en 30 procent van het vereveningsbedrag ontvangen. Als deze uitkomst negatief is (de historische bekostiging is lager dan de normbekostiging), is er sprake van positieve verevening. Dit betekent dat de betreffende samenwerkingsverbanden de komende schooljaren respectievelijk voor 100 procent, 90 procent, 75 procent, 60 procent en 30 procent worden gekort op het vereveningsbedrag. Dit betekent dat samenwerkingsverbanden dit schooljaar nog geen gevolgen merken van de verevening. Vanaf volgend jaar wordt die correctie afgebouwd. Dit sluit aan op de lijn met de wens van de leden van de CDA-fractie om samenwerkingsverbanden gefaseerd te laten wennen aan de verevening.

De leden van de CDA-fractie vragen of over de verevening overleg is geweest met de betrokken onderwijsorganisaties, wat hun visie is op de opbouw van de percentages en of zij zich hierin kunnen vinden. Met de betrokken onderwijsorganisaties is veelvuldig overleg geweest over de vormgeving van passend onderwijs en de bekostigingssystematiek, inclusief de verevening. Ook de voorliggende percentages zijn besproken. Vanuit de onderwijsorganisaties is overwegend steun geweest voor de keuze om tot gelijke verdeling van de middelen te komen en de verevening stapsgewijs door te voeren. Wel hebben zij gewezen op het belang om de effecten van de verevening te volgen.

De leden van de CDA-fractie vragen hoe de extra € 4,6 miljoen besteed wordt en hoe deze verdeeld wordt over de getroffen samenwerkingsverbanden.

De € 4,6 miljoen wordt ingezet om de verevening te verzachten voor samenwerkingsverbanden die er op achteruit gaan. Dat gebeurt door het percentage voor samenwerkingsverbanden met een negatieve verevening in twee schooljaren met 5 procent te verhogen ten opzichte van de percentages die gelden voor de samenwerkingsverbanden die met een positieve verevening te maken hebben. Dat wil zeggen dat die samenwerkingsverbanden in de schooljaren 2016–2017 en 2017–2018 extra worden gecompenseerd ten opzichte van het genormeerde budget. Dit geeft de samenwerkingsverbanden meer tijd om maatregelen te treffen ten aanzien van de toekomstige financiële situatie.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen om een reactie op de bevinding van de Kinderombudsman dat de negatieve verevening een doorslaggevende rol kan spelen bij de beslissing of een kind wel of niet naar speciaal onderwijs mag.

Uitgangspunt is steeds dat er voor alle kinderen een passende plek is. Dit kan zijn in het regulier onderwijs met extra ondersteuning of in het speciaal onderwijs. Die beslissing moet worden genomen op basis van een onderwijsinhoudelijke afweging en in overleg met de ouders: wat is het beste voor dit kind. In regio's met een negatieve verevening betekent het wel dat de ondersteuning soms op een andere manier moet worden vormgegeven dan men eerder gewend was. Op verschillende plekken zien

we dat ervoor wordt gekozen om reguliere scholen en leraren beter toe te rusten zodat meer leerlingen daar een plek kunnen krijgen. Ook wordt er gekozen voor integratieklassen bij reguliere scholen waar regulier en speciaal onderwijs samenwerken. Om de regio's een kans te geven naar deze situatie toe te groeien en expertise te ontwikkelen wordt de verevening gefaseerd ingevoerd. Het voorliggende besluit voorziet in die fasering.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen naar de gevolgen van een negatieve verevening voor leerlingen met een ernstige meervoudige beperking (emb).

De negatieve verevening heeft in principe geen gevolgen voor emb-leerlingen. Immers, gezien de (onderwijs)beperking van deze leerlingen zullen zij aangewezen zijn op het (voortgezet) speciaal onderwijs, met een bekostiging in de categorie «hoog». Het (v)so ontvangt op basis daarvan voor iedere emb-leerling die ingeschreven staat de hoge bekostiging. Zoals eerder in dit schriftelijk overleg is aangegeven, is het bedrag per (v)so-leerling niet gedaald. Het is zelfs iets gestegen.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of er voldoende budget beschikbaar blijft in regio's met een negatieve verevening voor overig passend onderwijs (naast emb) en speciaal onderwijs.

Het beschikbare budget voor extra ondersteuning is, zoals eerder opgemerkt, voldoende om alle leerlingen een passende plek te bieden. Dat geldt ook voor regio's die te maken hebben met een negatieve verevening.

Ten slotte vragen de leden van de ChristenUnie-fractie naar het behoud van expertise in regio's met negatieve verevening en op welke manier expertise behouden kan blijven in deze regio's.

De PO-Raad, VO-raad, de vakorganisaties en het Ministerie van OCW hebben een tripartiet akkoord gesloten om het behoud van expertise van het speciaal onderwijs zo veel mogelijk te waarborgen. Hierover worden op het niveau van het samenwerkingsverband afspraken gemaakt. Indien een samenwerkingsverband met een meer leerlingen in het regulier onderwijs een passend aanbod gaat doen, is expertise nodig om dat te realiseren. Die expertise kan worden verkregen door overname van personeel uit het speciaal onderwijs. dat geldt ook voor samenwerkingsverbanden met een negatieve verevening.